

A non simpliciter dicit, *Leuate manus vestras*: sed addit: *Ad sanctum, vel ad sanctuarium*: factum est propter promissionem Dei, qua se in eo loco sedem habiturum, & preces supplicantum auditurum promiserat. Nostrum sanctuarium non est in manufactis, sed in ipso cœlo, sedens à dextris Dei. Illuc & corda, & oculos, & manus supplices, modo puras & sanctas, extollamus.

*Benedic te Dominus à Zion.] Obseruandum est, quod vel minister benedicentibus Domino, vel qui ad benedicendum Domino vocabantur, ministro ipsis vocanti, benedictionem Dei imprecabantur. In priori admonemur, quid sperandum sit illis, qui Domino ex animo benedicunt: id vide. licet, ut dum Domino benedicunt, diuinę se benedictionis: id est, beneficentiae participes reddat. Glorificat enim eos, qui se glorificant. In posteriori docemur, quo debeamus esse animo erga ministros Dei, qui nos ad studium pietatis & diuinæ laudis sedulo hortantur. Conuenit homini pio, ut illis beneuelit ex animo, & cupiat ipsis diuinæ gratiæ & benedictionis cum primis esse participes. Sed quis det, ut eiusmodi sint in Ecclesia ministri, quibus homo fidelis bona possit cum conscientia diuinam benedictionem apprecari? Homines leues & prophani præficiuntur sacris, & plebs Christi animum prophanum iam olim induit, ut impleatur illud: *Qualis populus, talis sacerdos: & quod in proverbio est: Similes habent labra lagūcas.**

O B S E R .
Vers. 3.

PSALMVS CXXXV.

Halleluiah.

V idetur & hic Psalmus propter eos compositus, qui in domo Dei certis vicibus ministrabant, quo ad laudandum Dominum Deum suum excitarentur. Canitur de operibus diuina maiestatis, partim generalibus, que toto terrarum Orbe sunt: partim specialibus, quibus Israelem ex Aegypto liberatum, in terram promissam induxit. Deinde simulachra gentium vanitatis arguuntur, vna cum illorum cultoribus & factoribus, at in fine & populus & sacerdotes ad laudem Dei excitantur.

Audate nomen Domini, laudate serui Domini.

V E R S . I.

2. *Quis statis in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri.*

3. *Laudate Dominum, quoniam bonus Dominus: psallite nomen eius, quoniam iucundum.*

4. *Quoniam Iacobum elegit sibi Dominus, Israëlem in peculiū suum.*

5. *Quoniam ego cognoui, quod magnus sit Dominus, & Dominus noster præ omnibus diis,*

Laudate serui Domini. Ebr. יְהִי־רָוחַ: id est, Serui Domini. Græc. & vulgata Lat. Laudate serui Domini. LECTIO, num. Sic & Hieron. Cætera conueniunt.

V E R S . I.

B *Laudate nomen Domini.] Duobus primis versibus seruos Dei, præsertim eos qui stant in domo Dei, & in atrijs eius ministrant, ad laudem nominis eius inuitat. De illo non est anxiè cogitandum, an idem fuerit, stare in domo Dei, & stare in atrijs domus Dei: vel si diuersum sit, quæ fuerit in domo Dei ministeriorū ac stationum distinctio: de quibus ne ludei quidem ipsi certi aliquid responderent. & res ipsa alioqui tanti momenti censenda non est, ut curiosius sit inquirenda.*

E X P L A .

Laudate Dominum, quoniam bonus Dominus.] Rem eandem bis dicit. Reddit autem rationem, quare laudandus sit Dominus. Assignat hoc versu bonitatem illius, quam Israël est expertus. Quoniam bonus, inquit, Dominus, & nomen eius iucundum. Loquitur secundum experientiam eam, qua bonitas Dei sensus mortalium, præsertim piorum, ita conuincit, ut cogantur illam agnoscere & celebrare.

N A T I O .

Quoniam Iacobum elegit sibi Dominus.] Diuinæ bonitatis exemplum subiicit, propter quam est seruos Dei ad laudandum eum exhortatus. Idem autem bis dicit. Nam nihil est aliud, quod dicit: Israël in peculium suum; quād quod præmisit: Quoniam Iacobum elegit sibi Dominus. Hanc electionem traxit bonitati Dei:

V E R S . 2.

Quoniam ego cognoui, quod magnus.] Subiicit adhuc rationem potentię ac maiestatis Dei, qua omnes omnium gentium deos excellit. Et ob hanc quoque exigit, ut laudetur. Exprimit simul de illa animi sui certitudinem: Quoniam ego, inquit, cognoui, quod magnus est Dominus. Illud, Et Deus noster præ omnibus diis, affectum gloriacionis habet, qua Dominum illum magnum, & cunctos gentium deos superantem, Israëlis Deum esse gloriatur. Nam in persona Israëlit, tanquam sincerus Israëlite loquitur, cum dicit: Et Deus noster præ omnibus diis.

V E R S . 4.

Laudate nomen Domini.] De eo quod serui Domini ad laudandum Dominum excitantur, quid sit obseruandum, vide suprà Psal. 113. versu 1. vbi eadem habentur.

V E R S . 1.

Qui statis in domo Domini.] Obserua hīc, quod serui Domini vocantur stantes in domo Domini. Stare in domo Domini, est paratum esse ad voluntatem Domini, & accinctum ad seruiendum. Sic i. Reg. 10. ser. ui Salomonis coram illo stetisse leguntur. Sic & angeli in conspectu Dei stare dicuntur.

V E R S . 2.

In atrijs domus Dei nostri.] Quemadmodum Psalmo præcedenti admonuimus, obseruandum esse, quod etiam illi, qui inferioris ordinis ministeria in domo Domini, obibat, serui Domini vocantur: ita & hoc loco notandum est, quod non solùm, qui intra ipsam domum Domini, sed & qui in atrijs eius ministrabant, simul cum alijs ad laudandum Dominum excitantur. Nemo ergo contemnet dum putet eorum ministerium, qui & ipsi, licet non sint ad sublimiora delecti, aliquatamen ratione in domo Dei ministrant.

Laudate Dominum, quoniam bonus Dominus.] Obseruemus hīc, quod laudem diuinæ bonitatis præmit, RR 3 O B S E R .

mittit, V E R S . 3.